

БӨЛІМ: ЭССЕ

Ұлттық құндылықтар

ЖАРИЯЛАНДЫ
28.10.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/168377/**Мусабаева Айнагуль Ирмековна**

Ұлттық құндылықтар — халықтың мәдени, рухани және тарихи мұрасы. Олар ұлттың ерекшелігін, дүниетанымын, салт-дәстүрін, ұлттық өзіндік ерекшелігін айқындайды. Ұлттық құндылықтар атадан балаға мирас болып келе жатқан асыл қазыналар болып табылады. Олардың көмегімен ұлт өз болмысын сақтап қана қоймай, әлемнің бір бөлігі ретінде өзінің ерекшелігін де сақтай алады. Қазақстан халқының ұлттық құндылықтары – ұлттық болмысты танытып, ұлттың өзіндік мәдениетін, тілін, ділін, рухани әлемін өркендетуге бағытталған құндылықтар жиынтығы.

Ұлттық құндылықтардың маңызы

Қазақстанның ұлттық құндылықтары халқымыздың салт-дәстүрі, әдет-ғұрпы, тілі мен ділі арқылы көрініс табады. Мәселен, қазақ халқының ұлт ретіндегі ерекшелігі – қонақжайлылық, ата-ананы құрметтеу, үлкенді сыйлау және туған жерге деген махаббат. Қонақжайлылық қазақ халқына тән ерекше құндылықтардың бірі, бұл қасиет қоғамның бірлігін нығайтып, халықтың өзара сыйластығын арттырады. Ұлттық құндылықтар ұлттың тәрбиелік мәні зор ұғымдарға бай болуына ықпал етеді. Бала тәрбиесінде ұлттық құндылықтар арқылы қоғамның дамуына үлес қосатын азамат қалыптасады. Ұлт құндылықтарын дәріптеудің арқасында бала бойына адамгершілік, ар-намыс, әділдік сынды қасиеттерді сіңіреді.

Ұлттық құндылықтардың түрлері

Ұлттық құндылықтар әр халықта ерекше түрде көрініс табады. Қазақстан халқының басты ұлттық құндылықтарына тіл, дін, салт-дәстүр, қолөнер, музыка, ұлттық киімдер және ұлттық ойындар жатады. Мысалы, қазақ тілін сақтау – ұлттық құндылықтарды қорғаудың маңызды қадамы. Тіл – ұлттың айнасы, оның ділінің, мәдениетінің көрінісі, сондықтан оны сақтау ұлттың рухани болмысын сақтаумен тең. Салт-дәстүрлер, әдет-ғұрыптар, мысалы, беташар, тұсаукесер, құда түсу сияқты рәсімдер ұлттық бірлікті күшейтіп, халықтың мәдениетін қалыптастырады. Дін де ұлттық құндылықтардың ажырамас бөлігі, ол арқылы адам рухани тұрғыда дамып, адамгершілік қағидаттарға

үйренеді.

Ұлттық құндылықтарды сақтаудың маңызы

Қазіргі жаһандану дәуірінде ұлттық құндылықтарды сақтау өзекті мәселелердің бірі болып отыр. Ғаламданудың әсерінен ұлттық ерекшеліктер жоғалып, кейбір құндылықтар ұмытылып кетуі мүмкін. Осы тұрғыда ұлттық құндылықтарды жаңғыртып, жас ұрпаққа жеткізу, оларды ұлттық санаға сіңіру аса маңызды. Білім беру, тәрбие беру жүйесінде ұлттық құндылықтарды насихаттау, оларды өмірдің әрбір саласында қолдану арқылы ұлтты сақтау мүмкіндігі артады. Ұлттық құндылықтарды насихаттай отырып, елдің бірлігін нығайтуға, мәдениетті байытуға, ұлттың рухани санасын қалыптастыруға болады.

Ұлттық құндылықтар – халықтың мәңгілік мұрасы, рухани байлығы. Оларды сақтау және келер ұрпаққа жеткізу әрбір адамның, әрбір отбасының, қоғамның басты міндеті болуы тиіс. Ұлттық құндылықтарды дәріптеу арқылы халық өзінің ұлт ретіндегі болмысын сақтай алады. Сондықтан ұлттық құндылықтар – халықтың қазынасы, рухани өмірінің ажырамас бөлігі. Қазақстанның болашағы ұлт құндылықтарын дәріптеп, оны келесі ұрпаққа табыстай алатын жас ұрпақтың қолында.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Назарбаев, Н. Ә. (2003). «Тарих толқынында». Алматы: Атамұра.
2. Кенжебаева, Қ. С. (2018). «Ұлттық құндылықтарды жаңғырту мәселелері». Қазақстанның рухани мәдениеті журналы.
3. Смайлова, А. (2019). «Қазақ халқының ұлттық құндылықтары». Білім және ғылым, №4.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.